

Voorwoord van de voorzitter

2019-2020

We zijn weer begonnen, althans Topdivisie en lager. Een paar nieuwe regels dit jaar, zoals de 2e bal en de opstelling van de serverende partij, die gedeeltelijk vrijgegeven zijn, zullen de rally's langer laten duren. De tijd tussen de rally's in, zou nooit langer mogen duren dan de rally zelf. Onze president Dr. Ari Grassa van de FIVB heeft al eens gezegd: de mensen komen om de spelers te zien spelen, niet om ze te zien vergaderen op het veld na elke rally.

Een tip aan de arbitrage: zodra de serveerder de bal heeft en met het gezicht naar het veld gekeerd staat, én aan de andere zijde zes spelers binnen de lijnen staan, fluiten voor de opslag. Net als afgelopen zaterdag was er de eerste keer even paniek, maar daarna ontspan zich een wedstrijd waar meer langdurige rally's gespeeld werden en de tijd ertussen minder dan 12 seconden bedroeg! Een speler zei: "Scheidsrechter, u fluit wel erg snel", waarbij het antwoord was: enkel conform de regels van het spel. Alle mini time outs, waarvan vooral vrouwenteams op instigatie van hun trainer gebruik maken, zijn op deze wijze in één keer afgeschaft.

We mogen weer aan de bak in januari 2020 met lijnrechters en tellers op het volgende -en laatste- OKT in Nederland voor het zaalseizoen in Apeldoorn (er komt er in juni 2020 nog één voor de Europese beach koppels in Eindhoven).

Van 6-12 januari 2020 (11 januari wederom code oranje???) mag het Nederlands damesteams samen met zeven andere teams uit Europa gaan bepalen wie alsnog naar de Olympische Spelen in Tokyo mag gaan. Als arbitrage zullen we daar zeker aan mee gaan werken. Een volle week vier wedstrijden per dag, dus we zullen met veel mensen daar aan de bak moeten.

Het beachseizoen is afgesloten met het NK in Scheveningen, een nieuwe NK indoor beach komt eraan van 3-5 januari 2020 in Aalsmeer.

Mij wordt wel eens de vraag gesteld: "wanneer ben je nu een goede scheidsrechter?" Dit is moeilijk in enkel woorden te beschrijven. Allereerst moet je door consequent te fluiten, het vertrouwen krijgen van de trainer/coaches en de teams. Verder ontwikkel je jezelf als mens gedurende de tijd dat je ouder wordt, maar dat geldt uiteraard ook naarmate je langer fluit op een niveau. Ga je hoger fluiten, dan word je altijd "uitgeprobeerd" door de teams, terwijl scheidsrechters die al op dat niveau fluiten "gekend" worden en de teams als zodanig weten bij de aanwijzing waar ze "aan toe zijn".

Verder spelen communicatieve vaardigheden in deze een rol. Als je duidelijk bent voorafgaande aan de wedstrijd en in de wedstrijd prima communiceert met aanvoerders/coaches, via een handgebaar, oogcontact etc, dan zal een wedstrijd soepel verlopen. Als referee-delegate krijgen we vaak als richtlijn mee: als tijdens de wedstrijd de aanvoerders niet of nauwelijks zich onder aan de stoel melden, dan kan welke beoordelaar dan ook nooit zeggen dat je een slechte wedstrijd gefloten hebt. De acceptatie is dan optimaal en daar gaat het toch om nietwaar?

Iedereen een goed seizoen, schroom niet als er vragen zijn, die te stellen aan je regio-/groepscoördinator, dan worden die vanzelf beantwoord. Mocht je er niet uitkomen, dan is daar altijd nog het hoofd zaal, Peter Boogaard of op Eredivisieniveau, ondergetekende. Vragen omtrent spelregels worden beantwoord door Cor van Gompel.

Tot een volgende gelegenheid.

Veel leesplezier!

Joep van Iersel, voorzitter Arbitrage

Ballenkeuring

Wist je dat een wedstrijdbal altijd een goedkeuringstempel van de Nevobo moet hebben, om als wedstrijdbal gebruikt te mogen worden. Zie [Publicatie P3.7](#), daarin vind je alle informatie over goedgekeurde ballen voor de Nederlandse competitie.

Aan: de regioscheidsrechter die fluit in de 2e divisie

Van harte welkom in de 2e divisie!

Mogelijk heb je in de afgelopen seizoen al eens gefloten in de 2e divisie, maar nu zal het structureler worden. Alle 2e scheidsrechters in de 2e divisie dames zijn regioscheidsrechters. Wat fijn dat je dat wil en kunt doen. Misschien is het spannend, omdat het de eerste keer is. En misschien is het wel leuk omdat je het al eerder hebt meegemaakt.

Net als in de 3e divisie bestaat het arbitrageteam uit twee scheidsrechters, die gelijkwaardig aan elkaar zijn. Natuurlijk is er een taakverdeling tussen de 1e en 2e scheidsrechter, maar die is in de 2e divisie niet anders dan in de 3e divisie. Het gaat erom dat het arbitrageteam de wedstrijd in goede banen leidt, zodanig dat iedereen veel plezier beleeft aan de wedstrijd.

Wel zul je merken dat in de 2e divisie sommige protocollaire afspraken net iets stringenter worden toegepast. Dat verschil is er bijvoorbeeld ook tussen de 1e klasse en de Promotieklasse (thuisfluiters en regioscheidsrechter) of tussen de 2e divisie en de 1e divisie. Het gaat dan niet om de spelregels of het wedstrijdreglement, maar wel om wat cultuuraspecten.

Zo zie je dat in de nationale competitie scheidsrechters vaak ongeveer een uur voor de wedstrijd aanwezig zijn. Om samen een kopje koffie te drinken, samen om te kleden en je zo samen voor te bereiden op de wedstrijd. In de 1e divisie zie je dat de teams over het algemeen vaandelteams van de club zijn en het er daardoor iets formeler aan toe gaat, bijvoorbeeld met speaker en sponsors.

Koffie verkeerd?
Nee, koffie goed!!

Probeer er met elkaar een leuke wedstrijd van te maken. Spelplezier (voor zowel sporters als arbitrage) staat voorop. En zonder scheidsrechter geen fatsoenlijke wedstrijd!

Peter Boogaard (hoofd nationale arbitrage zaalvolleybal)

Gerjan de Haan (groepscoördinator officials 2e divisie)

Michiel van der Eerden (namens alle regio's)

Nieuwe SR-polo's, mede mogelijk gemaakt door hoofdsponsor Emdee

Tijdens de startbijeenkomsten zijn de nieuwe scheidsrechterspolo's getoond en inmiddels hebben alle bondscheidsrechter met de kortingscode van STAR by GL de nieuwe scheidsrechterspolo(s) kunnen bestellen.

Aan iedereen die besteld heeft wordt het nodige geduld gevraagd voor het ontvangen van je bestelling. De webshop werkt hard om alle bestelling zo snel mogelijk te bezorgen, maar met zoveel bestellingen in

zeer korte tijd, hebben ze iets meer tijd nodig voor de juiste verwerking.

We zijn ontzettend blij te kunnen melden dat Emdee, Tapes & Braces de hoofdsponsor is van de volleybal arbitrage. Distributeur Mediphos levert hiermee een bijdrage aan een sportief sportklimaat, waar ook scheidsrechters een essentiële rol bij spelen. De sponsorgelden komen volledig ten goede aan de volleybal arbitrage. De naam van het orthopedisch- en sport supports merk prijkt op de rug van alle bondscheidsrechters.

AIS in 2019-2020

Na in 2018-2019 gestart te zijn met het nieuwe Arbitrage Informatie Systeem, gaan we in het nieuwe seizoen hier mee door. Het sport brede 360-graden-feedback programma is door andere sportbonden omarmt en naar tevredenheid in gebruik genomen. We blijven met elkaar zoeken naar verbeteringen en/of toevoegingen om alle data uit het systeem zo goed mogelijk te gebruiken en verwerken. Voor ons als volleybalgebruikers is een paar dingen gewijzigd.

Tevredenheid Accommodatie (afkorting TA)

Eredivisie

Deze TA-meting wordt niet meer vanuit AIS verstuurd. Het (technisch) jurylid dat áltijd aanwezig is in de Eredivisie maakt een zeer uitgebreid rapport op, buiten AIS, na iedere Eredivisiewedstrijd. Een apart (beperkter) formulier via AIS is daarom overbodig.

Topdivisie t/m Promotieklasse en Zitvolleybal

Deze TA-meting gaat vanaf 28 september 2019 áltijd naar de 1e scheidsrechter, niet meer naar een eventuele aanwezige beoordelaar. Dit is een sport brede keuze. Omdat de meerderheid van de TA-metingen toch al werd ingevuld door de 1e scheidsrechter (want geen beoordelaar aanwezig) zijn wij hiermee akkoord gegaan.

Beoordeling scheidsrechter (afkorting was BB, is geworden BB1 en BB2)

Met ingang van 28 september 2019 wordt geen gebruik meer gemaakt van de meting BB, maar alleen nog van de metingen BB1 t.b.v. de 1e scheidsrechter en de meting BB2 t.b.v. de 2e scheidsrechter. Het is nu niet meer mogelijk voor de beoordelaar om per ongeluk de vragen die alleen bedoeld waren voor de 1e óf 2e scheidsrechter beide aan te vinken.

Seizoen 2019-2020 en voorgaande seizoenen

Wanneer je naar het tabblad Rapportage gaat, kun je met de selectiemogelijkheden bovenaan de pagina over iedere zelf gekozen periode jouw ranking per niveau en per officialrol bekijken.

Het inzien van ingevulde metingen van vóór 2019-2020 is niet mogelijk. Er wordt overlegd met andere sportbonden hoe de behoefte hiervoor is.

Hieronder tref je een overzicht aan van de metingen die per wedstrijd worden verstuurd, indien de betreffende official/speler geregistreerd staat en aanwezig is:

Wat	afk.	aan	wanneer	verloopt na
Teamtevredenheid	TT	Teambeoordelaar	na 24 uur	6 dagen
Zelfreflectie	ZR	Scheidsrechter	direct	365 dagen
Tevredenheid accommodatie	TA *	1e scheidsrechter	direct	6 dagen
Tevredenheid sportiviteit teams	BT	1e scheidsrechter	direct	6 dagen
Begeleiding scheidsrechter	BS	Begeleider	direct	30 dagen
Beoordeling 1e scheidsrechter	BB1	Beoordelaar	direct	365 dagen
Beoordeling 2e scheidsrechter	BB2	Beoordelaar	direct	365 dagen
Waardering begeleiding scheidsrechter	W-BS	Scheidsrechter	na 72 uur	365 dagen
Waardering beoordeling scheidsrechter	W-BB	Scheidsrechter	na 72 uur	365 dagen
*niet in Eredivisie				
alleen in Eredivisie				
Beoordeling lijnrechter	BO	1e scheidsrechter	direct	365 dagen
Waardering beoordeling lijnrechter	W-BO	Lijnrechter	na 72 uur	365 dagen

En nu voor iets héél anders:

Behalve van volleybal en fotografie houd ik van geschiedenis. Zo lees ik alles wat ik te pakken kan krijgen over WWII. Daar zit uiteraard een hoop bagger tussen, maar soms kom je een pareltje tegen.

De Amerikaanse infanterie die op 9 juli 1943 in Operatie Husky werd losgelaten op Sicilië speelde ter voorbereiding "full contact volleyball" op de stranden van Tunesië en Algerije. Dat werd gebruikt om de jongens van 18-19 jaar te harden voor wat ze aan de overkant te wachten stond. Dat bleken o.a. Duitse parachutisten te zijn en het 6e Italiaanse leger.

Met name de Italianen hebben zich het spelletje vrij snel eigen gemaakt. Nog geen halve eeuw later wisten onze talenten niet hoe snel ze naar één van de sterkste en best betaalde competities van de wereld moesten vertrekken. En geef ze 's ongelijk. Redbad Strikwerda liet zich op Ziggosport ontvallen dat de jongens van Dynamo € 300 per maand krijgen (*pak aan!*) en dan ga ik er even vanuit dat ze geen contributie betalen en die strakke blazers in bruikleen hebben...

Maar terug naar het "full contact volleyball". Ik heb deze referentie uit een pil van Rick Atkinson: "The Liberation Trilogy" (aanrader) maar helaas wordt er verder niet op ingegaan.

Het intrigeert mij! Als arbiter probeer ik me er iets bij voor te stellen. Was er een net, überhaupt? Een bal terughalen mocht zeker en voetfouten werden waarschijnlijk aangemoedigd, vooral net onder de knie en liefst met kistjes. T20 werd afgefloten, tenzij het met de volle vuist was; Dat werd gezien als initiatief maar dan wel vol doorhalen.

Ik heb één keer iemand echt vlak zien gaan tijdens een wedstrijd; Die kreeg een gruwelijke harde pipe via de grond op z'n "glazen kin" en het licht ging echt uit voor een seconde of dertig. Daarna stond hij gelukkig weer op en ik heb begrepen dat hij nog lang en gelukkig leeft. Dat was zeker "full contact" maar niet zoals het in dit rammelende verhaal bedoeld wordt en laten we eerlijk zijn; Het was echt een schitterend punt!

Ik vul netjes de Sportkadermonitor in. En dan wordt mij steeds gevraagd: "Bent u tijdens de uitoefening van uw functie het afgelopen seizoen wel eens met agressie in aanraking gekomen?". En dan vul ik altijd naar waarheid in: **NEEN**. Ik zeg het nog maar 's: "Ik ben als scheidsrechter *nog nooit* met agressie in aanraking gekomen".

Dus van de testosteron-gevulde stranden van Noord-Afrika tot in Sporthal Oostzaan (of waar dan ook) heeft het spelletje een mooie evolutie doorgemaakt; Ik voel me daar erg prettig bij.

Tjerk Laan

Week van de Scheidsrechter!

Van 5 t/m 13 oktober 2019 is het weer Week van de Scheidsrechter. Een moment waarop teams en verenigingen worden gevraagd de scheidsrechter in het zonnetje te zetten.

"Als je geen verwachtingen hebt, kun je niet teleurgesteld worden"

Geniet van de eventuele extra aandacht, maar geniet ook vooral van alle andere mooie momenten in het seizoen.

We wensen je een fijne Week én seizoen toe!

De vereniging SV Hercules uit Tjalleberd heeft wel een hele leuke scheidsrechterstoel gemaakt.

#scheidsbedankt
#doeslief #volleyscheids

排球裁判在遠東區(香港)

Nederlandse scheidsrechter Vester Peeters in het buitenland:

Hetgeen de meerderheid van de titel van dit stukje kan lezen, is ook wat ik begrijp van aanwijzingen en communicatie rondom het arbitreren van wedstrijden in Hong Kong. Sinds ik voor mijn werk een positie in het verre oosten aanvaard heb, heb ik in dit deel van China ook mijn activiteiten als scheidsrechter, owel indoor als beach, voortgezet. Een mooie ervaring, met overeenkomsten en verschillen met Nederland, maar volleybal blijft volleybal en ook hier heel wat vrijwilligers met passie voor de sport, want volleybal is absoluut populair in deze miljoenenstand cq dit land.

Sandra Scheel hielp me om mijn Nederlandse licenties over te zetten naar licenties hier. Mijn eerste wedstrijden (nog in Nederlandse scheidsrechters-outfit) werden beoordeeld als een soort PvB; dit doorstond ik goed en hier werd me ook duidelijk waar de accenten hier liggen. Vaak meer op bepaalde details in vergeleken met Nederland en zo kon ik al op 2e niveau hier beginnen (zeg N2 in Nederland, maar hier kent men minder verschillende niveaus). Met behulp van een aantal collega-scheidsrechters en arbitrage-commissie van de VBAHK (volleybalbond van Hong Kong) begon ik mijn weg te vinden in de volleybalwereld hier. Er zijn diverse competities, waarvan me tot op de dag van vandaag niet helemaal duidelijk is hoe die met elkaar in verband staan en wat exact de niveaus zijn. Veel is ook georganiseerd vanuit scholen en universiteiten. Je beschikbaar stellen voor wedstrijden gaat over het algemeen via een speciale website voor volleybalscheidsrechter (echter die ik alleen in het Chinees. Google translate is dan erg waardevol).

Hier kent men geen thuis- en uitwedstrijden, alle wedstrijden worden op locaties gespeeld die door de organisatie van de competitie is ingehuurd/vastgelegd. Ook voor indoor is dat wel eens buiten (er zijn in heel wat parken outdoor volleybal courts en door het weer kan dat prima), gewoonweg door gebrek aan voldoende sporthalruimte in de stad waar een chronisch gebrek aan ruimte is. De aangewezen scheidsrechters worden geacht voor de opbouw van het veld te zorgen. Er zijn bijna altijd meerdere wedstrijden en wordt een groep scheidsrechters aangewezen. Op ongeveer alle niveaus worden de wedstrijden met twee scheidsrechters gefloten en op de hogere niveaus worden ook lijnrechters aangewezen. Hier zijn dat ook "gewoon" scheidsrechters, geen gespecialiseerde lijnrechters als in de Nederlandse Eredivisie. Tevens dienen de scheidsrechters het tellen te verzorgen. Ook hier veelal twee scheidsrechters als tellers, omdat op alle niveaus met het internationale formulier wordt gewerkt (nog niet digitaal) en op vele niveaus ook met het libero-formulier.

Tot zover, in het volgende ArbitrageBulletin het vervolg...

Groet vanuit Hong Kong, Vester Peeters
(vester.peeters@officials.nevobo.nl)

Geen officialpas meer

Vanaf seizoen 2019-2020 worden er geen official- en trainerspassen meer verstrekt.

Bij navraag bleek dat de pas nagenoeg niet wordt gebruikt, er niet naar wordt gevraagd en het bovendien, zonder pasfoto, geen legitimatiebewijs is.

Er wordt wel gekeken naar de mogelijkheden om via de APP of op nevobo.nl deze informatie over officialfuncties en trainerslicenties weer te geven, zodat dit, als daar toch om gevraagd wordt, eenvoudig getoond kan worden.

Arbitrage bijscholingen voor scheidsrechters 2019-2020

In de periode november 2019 t/m februari 2020 worden maar liefst 40 arbitragebijscholingen georganiseerd voor regio- en nationale officials. Zo is er voor iedereen wel een datum, locatie en/of onderwerp te vinden die je schikt.

De onderwerpen van de bijscholingen zijn:

Kaartgebruik, Intervisie, Techniek, Samenwerking, Netsituaties.

Deelname aan de bijscholingen is kosteloos, reiskosten zijn voor eigen rekening. De workshops vinden doorgang bij minimaal 10 deelnemers en maximaal 25 deelnemers. Vol = Vol, dus weer er snel bij.

Nog niet alle 40 data/locaties zijn bekend op dit moment. Houdt daarom de nieuwsberichten op nevobo.nl in de gaten en/of kijk op de [activiteitenlijst](#) op nevobo.nl.

Je inschrijven voor de workshop(s) kan via [dit inschrijfformulier](#).

De reeds bekende data/locaties zijn hierin te kiezen. De nieuwe data/locaties worden t.z.t. in het formulier aangevuld.

Licentiepunten voor nationale officials

Als nationaal official kun je met deze bijscholingen makkelijk je licentiepunten verzamelen. Per bijscholing van 3 uur kun je 3 licentiepunten toevoegen aan je totaal. Dus check je huidige totaal en bekijk of je deze extra licentiepunten nodig hebt voor het verlengen van je licentie in 2020.

EEUWIGE JEUGD

**ELKE DAG
WAT
NIEUWS LEREN**

Loesje

Broodje aap

Als een team in Topdivisie of lager, speelt met **twee** libero's dan mogen deze **twee** libero's in verschillende shirts spelen, mits deze afwijkend zijn t.o.v. de andere teamleden.

Dit is **juist**....mits beide shirts voldoen aan de specificaties zoals beschreven in het commentaar bij [Regel 19.2](#): "Het liberoshirt moet een hoofdkleur hebben die duidelijk onderscheidend is ten opzichte van de hoofdkleur van de shirts van de andere teamleden. Dat betekent dat in het shirt van de libero wel een accent kleur mag voorkomen die terugkomt in het shirt van de andere teamleden, maar die kleur mag dan maar een klein deel uitmaken van het totale shirt van de andere teamleden. Voorkeur gaat uit naar bijvoorbeeld: liberoshirt is rood, rest van het teams speel in het wit".

Let op: Dit geldt enkel voor de Topdivisie en lager en niet voor de Eredivisie. Daar moeten beide liberoshirt identiek zijn.

Uitgereikte officialspelden

In september, tijdens de startbijeenkomsten, zijn diverse officials volledig terecht in het zonnetje gezet. Zij kregen, voor bewezen diensten binnen de arbitrage, een Gouden of Zilveren officialspeld "opgeprikt".

Voor **40 jaar** actief ontvingen een Gouden officialspeld:

[Paul Vermeulen](#), [Henk Bangma](#), Anton Heil, [Jan van Middelaar](#), Eric Slijkerman, Rijk Sanders, Herman Titahena, Erik Peeters, Joop Keijmel, [Jan Romeijn](#), [Pieter Siepman](#), [Evert Visser](#), [Léon Sosef](#), [Anton Peeters](#), [Jan Voets](#).

Anton Heil
ontvangt
Gouden
official-
speld
uit
handen
van
André
vd Mark

Voor **25 jaar** actief ontvingen een Zilveren officialspeld:

Erik Wieleman, Ans Smeulders, Ken Langerlaert, Huub Willemsen, Ben Hoffman, Jacob Kalter, Adam Knoop, Jeroen de Lange, Evert Linnenbank, Wim Roosenburg, Ard Kramer, Karel Klaassen, Otmar Eijck, Ad Kemp, Peter Kamerman, Norbert van Velzen, Kenneth Libiee, Bert van der Ploeg, Henk Radstaak, Patrick van Stijn.

Daarnaast werd er op 7 september, bij de nationale Startbijeenkomst afscheid genomen van een aantal officials en kaderleden met een lange staat van dienst t.w. Hein Kers, Ria Roques, Johan Hiemstra en Peter Scheffer.

En deze laatste is niemand onbekend, Peter was jarenlang het boegbeeld van de taakgroep Spelregels. Maar heeft daarnaast een mega lange staat van dienst als (internationaal) official en kaderlid.

In april 2019 werd bij een Eredivisie wedstrijd afscheid van Peter genomen, waarbij hij de hoge Nevobo onderscheiding "Lid van Verdienste" ontving.

Tijdens de startbijeenkomst werd dit afscheid nog eens dunnetje overgedaan, waarbij na lovende woorden spontaan, en terecht, een zéér lange staande ovatie volgde voor Peter. #peterbedankt #scheidsbedankt

De presentaties die tijdens de startbijeenkomsten zijn vertoond, waaronder alle behandelde spelregels en spelregelwijzigingen, vind je op nevobo.nl.

In de presentaties kun je verder linken naar youtube voor het bekijken van de filmpjes over de internal pass.

+++++

Kalender

- 5 oktober 2019 Workshop VS4 opleiding 2019-2020
- 5 oktober 2019 Workshop VS4 Top opleiding 2019-2020
- 5 oktober 2019 Supercup Dames in Sliedrecht
- 6 oktober 2019 Supercup Heren in Doetinchem
- 5 tm 13 oktober 2019 Week van de Scheidsrechter
- 2 november 2019 Workshop VS4 opleiding 2019-2020
- 9 november 2019 Workshop VS4 Top opleiding 2019-2020, opgeven is mogelijk
- 23 november 2019 Workshop VS4 Top opleiding 2019-2020, opgeven is mogelijk
- 13/14 december 2019 Workshops VS4 Top opleiding 2019-2020, opgeven is mogelijk
- 14 december 2019 Workshop VS4 opleiding 2019-2020
- 3,4,5 januari 2020 NK Beach indoor in Aalsmeer
- 4 januari 2020 Voorronde VolleybalDirect Open
- 6 tm 12 januari 2020 OKT Nederlands Damesteam in Apeldoorn
- 19 januari 2020 Workshop VS4 + VS4 Top opleiding 2019-2020
- 15 februari 2020 Praktijkdag VS4 + VS4 Top opleiding 2019-2020
- 15 februari 2020 1/2 Finale VolleybalDirect Open
- 16 februari 2020 Finale Nationaal Bekertoernooi
- 11 april 2020 Finale VolleybalDirect Open

in de agenda